



RADA BEZPIECZENSTWA ONZ

RADA BEZPIECZEŃSTWA ONZ

- ◉ ***Rada Bezpieczeństwa ONZ*** - organ ONZ odpowiedzialny za utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego, decydujący w szczególności o autoryzacji działań militarnych, tworzeniu operacji pokojowych i nakładaniu sankcji międzynarodowych.



CZŁONKOWIE

- Składa się z 15 członków, w tym 5 stałych (Chiny, Francja, Rosja, USA, Wielka Brytania) oraz 10 niestałych, wybieranych na dwuletnie kadencje przez Zgromadzenie Ogólne ONZ. Co roku wymienianych jest 5 członków niestałych, a państwa kandydujące muszą uzyskać 2/3 oddanych głosów. Członkowie niestali są wybierani wg klucza geograficznego: 5 miejsc przydzielonych jest Azji i Afryce, 2 - Ameryce Łacińskiej i Karaibom, 2 - Europie Zachodniej i innym krajom, 1 - Europie Wschodniej; nie można ubiegać się o reelekcję bezpośrednio po zakończeniu kadencji.



Członkowie Rady Bezpieczeństwa według lat

Lata 2000-2014

Rok	Afryka * przedstawiciel państw arabskich			Azja * przedstawiciel państw arabskich		Ameryka Łacińska i Karaiby		Europa Zachodnia i Inne Grupy		Europa Wschodnia
2000			 Namibia		 Malezja	 Jamajka	 Argentyna	 Kanada	 Holandia	 Ukraina
2001	 Mali	 Tunezja*	 Mauritius	 Bangladesz	 Singapur		 Kolumbia	 Irlandia	 Norwegia	
2002	 Kamerun	 Gwinea		 Syria*		 Meksyk				 Rumunia
2003										
2004	 Algieria*	 Benin	 Angola	 Filipiny	 Pakistan	 Brazylia	 Chile	 Niemcy	 Hiszpania	 Słowacja
2005										
2006			 Tanzania		 Japonia		 Argentyna	 Dania	 Grecja	 Chorwacja
2007	 Ghana	 Kongo		 Katar*		 Peru				
2008	 Burkina Faso	 Libia*	 Republika Południowej Afryki	 Wietnam	 Indonezja	 Kostaryka	 Panama	 Belgia	 Włochy	 Azerbejdżan
2009										
2010			 Uganda		 Japonia		 Meksyk	 Turcja	 Austria	 Litwa
2011	 Gabon	 Nigeria	 Republika Południowej Afryki	 Liban*		 Brazylia				
2012										
2013	 Maroko*	 Togo		 Pakistan	 Indie		 Kolumbia	 Niemcy	 Portugalia	
2014			 Rwanda		 Korea Południowa	 Gwatemala	 Argentyna	 Australia	 Luksemburg	 Azerbejdżan
2015	 Czaad	 Nigeria	 Angola	 Jordania*	 Malezja	 Chile	 Wenezuela	 Nowa Zelandia	 Hiszpania	

DYSKUSJE

- Obecnie prowadzone są dyskusje nad ewentualnym rozszerzeniem liczby stałych członków Rady Bezpieczeństwa - wśród kandydatów na członków stałych wymienia się m.in. Niemcy, Japonię, Indie i Brazylię. Żywo dyskutowana jest też kwestia powołania członków półstałych, którymi mogłyby zostać mocarstwa regionalne np. Włochy, Arabia Saudyjska, Nigeria, Egipt czy Pakistan. W Unii Europejskiej rozważano swego czasu, by prawa Wielkiej Brytanii i Francji scedować na całą Unię, jednak państwa te nie zgodziły się na rezygnację ze swoich przywilejów.



GŁOSOWANIE

- Rada przyjmuje uchwały większością 9 głosów spośród 15 członków. Wśród uchwał wyróżnia się uchwały dotyczące spraw proceduralnych oraz uchwały dotyczące innych spraw. W przypadku spraw innych do ważności uchwały wymagane są zgodne głosy członków stałych. Jednak w drodze zwyczaju wykształciła się zasada, że uchwała zostaje przyjęta także w wypadku, gdy żaden z członków stałych nie wyrazi sprzeciwu (pierwszy przypadek takiej interpretacji, niezgodnej z literalnym brzmieniem art. 27 Karty Narodów Zjednoczonych, miał miejsce w 1950 r. w związku z interwencją ONZ w Korei). Do zawetowania rezolucji potrzeba więc determinacji jednego z członków stałych lub 7 głosów innych państw. Ten sposób głosowania jest powszechnie krytykowany, swą słabość ujawnił m.in. w trakcie kryzysu irackiego 2003, proponuje się więc, by wprowadzić tzw. podwójne weto (co najmniej 2 członków permanentnych musiałoby zagłosować przeciw, by decyzja nie weszła w życie).

Rada Bezpieczeństwa ONZ

- Każde państwo może zgłosić do RB ONZ sytuację zagrażającą pokojowi. Przeważnie pierwszym krokiem Rady jest wówczas wezwanie stron do osiągnięcia porozumienia środkami pokojowymi; czasami podejmowane jest dochodzenie i działania medacyjne, możliwe jest też powołanie specjalnego przedstawiciela albo zwrócenie się do sekretarza generalnego o podjęcie mediacji. W razie wybuchu walk Rada może wydawać wytyczne do osiągnięcia zawieszenia broni, wysyłać siły pokojowe i uchwalać środki przymusu, tj. sankcje ekonomiczne lub kolektywną akcję zbrojną. Państwa nie będące w danym momencie członkami Rady, a których interesów dotyczy omawiana kwestia, mogą uczestniczyć w debacie w Radzie bez prawa głosu, jeśli zezwoli na to Rada; podobnie jest w przypadku stron sporu będącego przedmiotem debaty.



KOMPETENCJE RB ONZ ZGODNIE Z KARTĄ NZ TO:

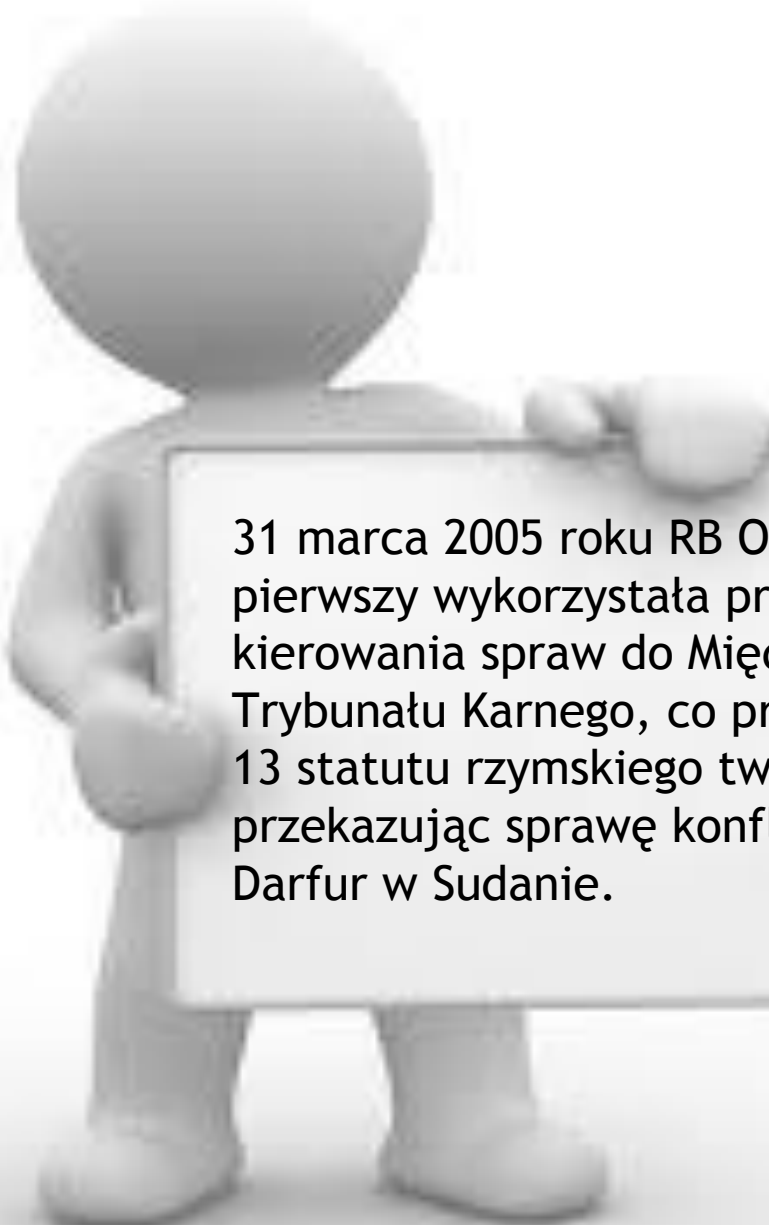
- ◉ - utrzymywanie pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego zgodnie z zasadami i celami ONZ
- ◉ - badanie sporów lub sytuacji mogących prowadzić do napięć międzynarodowych
- ◉ - rekomendowanie sposobów regulowania takich sporów lub warunków ich rozstrzygania
- ◉ - formułowanie planów ustanowienia systemu kontroli zbrojeń
- ◉ - stwierdzanie istnienia zagrożenia dla pokoju lub aktu agresji i rekomendowanie podjęcia określonych działań



KOMPETENCJE:

- ⊙ - podejmowanie akcji militarnej przeciw agresorowi
- ⊙ - rekomendowanie przyjęcia nowych członków do ONZ
- ⊙ - wykonywanie funkcji powiernictwa ONZ w "obszarach strategicznych"
- ⊙ - rekomendowanie Zgromadzeniu Ogólnemu powołanie sekretarza generalnego
- ⊙ - razem ze Zgromadzeniem Ogólnym wybór sędziów Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości



A 3D white figure, resembling a stylized person, is holding a large rectangular sign. The figure is positioned on the left side of the frame, with its right arm raised to hold the top edge of the sign. The sign is white with a thin black border and contains black text. The background is a light gray gradient, and the right side of the image features a vertical strip with a gray and white diamond pattern.

31 marca 2005 roku RB ONZ po raz pierwszy wykorzystała prawo do kierowania spraw do Międzynarodowego Trybunału Karnego, co przewiduje artykuł 13 statutu rzymskiego tworzącego MTK, przekazując sprawę konfliktu w prowincji Darfur w Sudanie.

REZOLUCJE RADY BEZPIECZEŃSTWA ONZ

- ◉ - uchwały jednego z sześciu głównych organów Organizacji Narodów Zjednoczonych. Szczególne znaczenie mają rezolucje Rady Bezpieczeństwa dotyczące utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, a zwłaszcza decyzje o zastosowaniu sankcji niewymagających użycia siły zbrojnej (art. 41. Karty) oraz decyzje o sankcjach zbrojnych (art. 42 Karty). Jako jedyne spośród rezolucji uchwalanych przez organy ONZ, mają moc prawnie wiążącą dla państw - na mocy art. 25 Karty Narodów Zjednoczonych. Ich legalność nie może być kwestionowana, nie podlegają także kontroli sądowej ze strony Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.



ONZ



Trybunału Sprawiedliwości



DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ